

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne pent-viste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vne drnkirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišstvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljajo naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 30. januarja. Po oficijalnih poročilih je bilo pri Bazardžiku več bojov. Turki so bili zaporedom v močno utrjeni Bazardžik nazaj vrženi.

General Skobelev poroča, da so utrjenja v Adrijanopolji vse skozi izvrstna in trajna.

Arkas javlja telegrafično: Ruski parobrod „Konstantin“ je prišel 26. jan. po moči pred Batum, in je odposlal dva torpedokutra, katera sta turško parobrodno vojno ladijo, ki je na straži bila, potopila.

Peterburg 28. januarja. Vladni „Vestnik“ prinaša addresso prebivalcev sandžaka Tulče, v katerej cesarju čestitajo na sijajnih zmagah ter mu izrekajo zahvalo Bulgarov za njihovo osvoboditev.

Peterburg 28. januarja. „Agence Ruse“ proglašja vse raznovrstne ruske mirovne uvete, kakor so bili objavljeni po vnanjih novinah, za nenatančne.

Peterburg 28. januarja. Iz Tiflisa oficijalno. Mraz okolo Erzeruma še vedno traja. A sneg je od 24. t. m. nehal naletavati. Ismail-paša je na tifusu zbolel.

Belgrad 28. januarja. Srbi so po ostrem boji zaseli Kistendil in pregnali Turke v Petrovo goro. Pri Gilanu je bil tudi hud boj, kjer so Srbi zmagali. Štirideset bataljonov gre od Kačanika na Prištino, kjer je Taja-paša prišel Hafiz paši na pomoč.

Atene 28. januarja. Razburjenost se je podela, ker narod misli, da bode Gracija še vse storiti mogla, kar jej gre, da priskoči

tlacenim bratom na pomoč. Vstaja grška raste. Tudi če bi se premirje naredilo, je grška vlada namenjena, aktivno politiko vršiti. Govori se, da bode Rusija tudi za Tesalijo in Epirus terjala krščanskega guvernerja.

Vojska.

Denašnji telegram poroča zopet o bojih na suhem in na morji. Torej iz vsega premirja do zdaj nij še nič, hvala Bogu, če prav Turki uže šest dnij o njem vedo poročati. Sigurno je, da bratje Rusi tiho pa odločno delajo dalje.

Iz Srbije

se piše: „Privatna poročila vedo novico, da so Srbi 23. t. m. vzeli Vranjo a 24. Prištino. Od Vranje so šli vojni oddelki proti Kumanovi. Vsi stanovi belgradskega prebivalstva se mnogo trudijo, da kolikor moči lajšajo žalostno osodo ranjenikom, katerim često najpotrebnejšega primanjkuje. Tako so osnovali na primer loterijo, koncerte, plese itd. Z večera dne 24. januarja je bil v mestnem gledališču koncert, pri katerem so bili vsi konzuli tujih držav navzočni. Program je obsejal 10 toček ter mu je bil naslov v srbskem in francoskem jeziku: „na korist srbskim ranjenikom ter vojski za osvoboditev ter neodvisnost.“ S to predstavo je bilo dobljenih 1400 zlatnikov, izmed teh jih je sama kneginja 300 podarila. Po vseh kavarnah imajo nabirne pušice ter celo otroci prosijo pevajoči in deklamujoči darov v to blago svrhu. Da bode kneza Milana proglasili za kralja je uže skoro gotovo mnenje povsodi, tudi višji krogi se o tem brez skrivanja pomenjujejo. Kakor se sploh misli,

Rusija ne bode temu željenju stavila nobednih zaprek nego je baje celo obljubila od vele-vlastij dobiti potrjenje in priznanje za novega srbskega kralja. — Dne 24. t. m. popoldne se je po mestu javno razglašalo, da imajo vsi oni, ki pripadajo belgradske brigadi a so se doslej na kateri si bodi način odtegovali vojevanju, oglasiti se ter da pojdejo takoj na mejo. Namesto odsočne tvrdnjavske baterije je bilo ukazano, da se ima takoj nabrati iz rezerve 600 mož, ki bodo posadka belgradke tvrdnjave.“

O turških grozodejstvih.

O zadnjih mesarjenjih turških v Burgasu ima „Pol. Corr.“ takovo zanesljivo poročilo:

„Ko se je v Burgasu ter okolici raznesla vest o bližajočih se Rusih, zapalili so turški prebivalci velike ter obljudene vasi Karnabat hiše kristijanom. Turkov je okolo polovice v tem kraju, a so bili ob tem času še pomnoženi z mnogobrojnimi begunci. Ob svitu požarovem se je pričelo klanje, v katerem je nekoliko stotin ljudij izgubilo življenje. Kdor je še ostal živ, je ubežnil, za petami pak so begunom drvili besni Turki, ter kdor je onemogel, zapal je glavo. Baš takisto so ljuti mohamedani mesarili v vasi Djedid Karu-Kiži Staktekeri, katera ima 120 hiš ter leži tri ure od Burgasa oddaljena. 150 arnavtov je napalo vas ter obkolilo cerkev, kjer so zbrani kristijani menili najti pribežališče. Jedino štiri osebe so od tod ubežale ter prispele v Burgas, a ob esodi svojih somestjanov nijso vedele ničesa poročati. Vas Kajkali je tudi nedavno tega napadel trop Čerkesov, kateri

Listek.

Pravda o slovenskem šestoméru.

I.

Tako se imenuje tri pôle obsežajoča knjižica, katero je te dni razglasil gosp. profesor Levec *). Nam je ta „pravda“ neizrečeno dobro čela!

Najprvo podajmo blagovoljnemu čitatelju nje ves naslov, ki nij brez perčnega popra: „Pravda o slovenskem šestoméru. — Odgovor mariborskemu šestoméru Janku Pajku. Spisal Fr. Levec. — Motto: „Abschreckend und positiv gegen den Stümper; höhnisch gegen den Prahler, und so bitter als möglich gegen den Cabalenmacher.“ (Lessing.)

Pisatelj nam v kratkem predgovorčku

pripoveduje, kako se je najpoprej mislil tudi on braniti v kacic novinah, ker je v novinah (v „Zori“) bil zgrabljen; a mej pisanjem da se mu je zagovor tako razširil, da ga je odredil na svetlo dati v posebnej knjižici, kar bi se napósled more biti vendar še vse ne bilo zgodilo, ako bi gospod Pajek bil hotel v „Zori“ kedaj mirovati o tej stvari.

Najprvo je čitatelju nekoliko povedati zgodbo tega prepira o slovenskem šestoméru, kakor nam jo podaje knjižica sama.

Gosp. Stritar je bil namreč v „Zvonu“ (II. 18, 283) izustil željo vedeti, ali se je Koseski v svojih šestomérih držal kacega pravila ali ne, ter katero je to pravilo. Gospod Levec je na to stran pretehtal 1575 šestomerov Koseskega, in potem v „Zvonu“ (II. 23, 363) razglasil pravila, katera so se mu v njih pokazala. A k temu Levčevemu spisu je bil tudi „Zvon“ pritisnil svoj poseben dostavek uredništva, očito podpisan s črko S. (Stritar). — „Zora“ je bila namreč 1876. leta (v 6—15 št.) prinesla prevod

tretjega speva Homerove Odiseje iz peresa ljubljanskega profesorja, gosp. V. K.; a „Zorin“ urednik, Janko Pajek, bil je te profesorjeve šestomere ob svojej glavi tako izvrstno popravil, t. j. pokvaril, da se jih je Stritarju v „Zvonu“ treba zdelo malo pograti, in da jih g. profesor potem uže nij mogel ni hotel za svoje poznati. Zato je bil g. profesor V. K. „Zvonu“ poslal na „Zoro“ namerjen dopis, v katerem bi rad bil to stvar nekoliko razbistril. A „Zvon“ tega sestavka nij hotel tako razglasiti, kakor je bil pisan, nego le ob kratkem je v opómnji podal samo njega vsebino, ter baš to opómnjo je bil pritisnil h koncu Levčevega spisa, kakor smo uže poprej omenili.

To je bil uzrok in začetek prepira.

Gosp. Pajek namreč potem nij odgovoril niti profesorju V. K., niti g. Stritarju, nego v „Zori“ je razglasil napuhnen spis: „Levec in heksameter“ (V. 24, 390). In baš temu spisu g. Levec zdaj odgovarja v imenovanj knjižici.

*) Natisnila jo je „Narodna tiskarna“, in prodaje se v „Narodnej tiskarni“, pri bukvozezu Majji Gerberji in pri pisatelji samem v Ljubljani (na Rimskeje cesti, 20.), knjižica s poštnino vred po 35 kr., a brez poštnine po 30 kr.

so izplenili vse hiše, mučili prebivalce, ter pet in dvajset bulgarskih in grških devic oskrnivši jih odveli soboj. Krdelo kristijanov, ki so bežali na bližnji grič, so obdali z vseh strani ter jih pobili do zadnjega s puškami. Vas Aidos je imela baš tako žalostno osodo, kraj Ganarkioi, ki je jedva pol ure oddaljen od Burgasa, je popolnem požgan. Celo v mestu Burgasu so Čerkesi silno razsajali. Ko so se bili kristijani v neko cerkev zaklenili in so divjaki že razbijali vrata s puškami ter je sekali sè sekirami, poslal je poveljnik angleške ladje „Rapid“ trideset oboženih pomorščakov kristijanom na pomoč, kateri so razgnali Čerkese ter tako okolo 400 ljudi oteli iz pestij turškemu vragu.

Avstrija vstopa v akcijo.

Glasilo hrvatskega bana „Agramer Zeitung“ ima iz posebnega vira iz Dunaja 29. januarja telegram, ki se glasi: „Vstop Avstro-Ogerske v akcijo, da se varujejo specialni interesi te monarhije, pričakovati je v bližnjih dnevih. Zagreb bode uže v najbližjem času prehodna postaja jednega vojnega oddelka.“ Ker ne moremo misliti, da bi oficijozen resen list kaj tako važnega sprejemal brez dobrega vira, jemljemo stvar resno. To moremo tem bolj, ker je celo položenje res tako dozorelo, da ne vidimo drugega pota za našo monarhijo varovati svoje interese, nego da zasede in osvoji odzadnje dežele našej Dalmaciji, t. j. Bosno in Hercegovino.

Ko je bil vstanek v Hercegovini poknil, pisal nam je dalmatinsk naroden mož „sad ili nikada“. Kdo nam more zameriti, če mu tedaj nijmo verovali, da bode iz male iskre nastal tak velikanski plamen, ki oči vsega sveta na-se obrača. In če so tačas vstali v Hercegovini in Bosni imeli na zastavi napisano: „živio Franjo Josip I., kralj hrvatski“, — kdo ve, če nij imelo in nema vse to globočjih korenin, nego si mislimo, če nij izvor vstanku vse drugde iskati, nego ga iščemo mi. Dnevna zgodovina ima svoje tajnosti, katere prihajajo še le kasneje na dan.

Dalmacija nema za Avstrijo nobenega pomena, če nema na Bosno naslanjati se. Če so se torej Magjari in Nemci še tako zelo upirali in se nekoliko še upirajo „pomnoženju slovanskega elementa“, — oni krogi, katerim gre za ohranitev monarhije in dina-

stije še iz družih nego le iz političnih uzrokov, oni najvišji krogi ne morejo pustiti svoje koristi z vida, to smo trdovratno prorokovali, da Avstrija mora in bode sodelila z Rusijo pri razpadu Turčije.

Razumeje se, da mi avstrijski Slovani želimo in pričakujemo le prijateljsko sodelovanje z Rusijo, kot interesom naše monarhije shodno. Magjarska in nemškutarska politika v vnanjih zadevah je, hvala Bogu, pala in se ne sme na dan spraviti. Protiruska politika je za nas nemogoča, ker bi pomenjala za nas samomor. A baš zdaj je tak čas prišel, da mi Slovani smemo in smo opravičeni in hočemo na vse drugo misliti, nego da bi se hoteli Magjarom in nemškutarjem za ljubo samomoriti.

Ali nij odpust Auersperg-Lasserjevega nemškega ministerstva, kakor tudi hladno držanje krone nasproti prepirljivim Magjarom tudi s to situvacijo v zvezi? Vse mogoče. Kajti nekoliko čudno je vendar, da je cesar zdaj ministre odpustil, da jih nij pogovoril, naj ostanejo, da si prizadevajo nagodbo z Magjari narediti, kakor koli mogoče. Izpremenjena politika na zunanji bode morala roditi tudi izpremenjeno politiko na znotraj. In mogoče je, da prva znamenja uže pred soboj imamo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. januarja.

Cesar zaslišuje zaporedom vodje poslancev, da bi mu o stanju stvari in o mišljenju ljudstva poročali. Tudi vse deželne namestnike bode pozval na posvet.

Čeha dr. Sladkovski in dr. Gregor sta bila 28. t. m. v Pragi vsak na 25 goldinarjev kazni obsojena, ker sta ob priliki padca Plevne Aksakovu v Moskvo čestitala.

V ogerstem zboru je bila 28. t. m. burna debata. Chorin je nasvetoval, naj se posvetovanje o colnih predlogah odloži, ker je avstrijsko ministerstvo odstopilo, kar se mu ne zdi le predpustna šala. Tisza je bil proti. On je dejal, da najslabša rešitev je boljša, nego kaka negotovost. Potem je trinajst govornikov govorilo, mnogo jih vlado ostro napadalo, svetovavši jej, naj tudi odstopi. Nazadnje je glasovalo 136 proti 144 glasom za vlado. Tisza ima tedaj uže le osem glasov večine. Tudi onkraj Litve se vse trese.

poglavje nam razbistruje šestomérove zakone sploh, kakoršni so veljali klasičnim staro davnikom, a četrto popisuje osobito slovenskega šestoméra zakone in njega slovensko zgodbo od začetka do zdanih časov: Marko Pohlín, Vodnik, Jakob Župán, Preširen, Koseski, Boris Miran.

Tistim, ki porekó more biti, da je ta obramba pisana preosorno, pretrdo, g. Levec navaja besede, katere je izustil Arthur Schopenhauer (42. str.): „es ist durchaus falsch, die Toleranz, welche man gegen stumpfe, hirnlose Menschen in der Gesellschaft, die überall von ihnen wimmelt, nothwendig haben muss, auch auf die Literatur übertragen zu wollen. Denn hier sind sie unverschämte Eindringlinge, und hier das Schlechte herabzusetzen, ist Pflicht gegen das Gute: denn wem nichts für schlecht gilt, dem gilt auch nichts für gut.“

Vsak pameten človek je dolžen pristati na te zdrave in poštene misli.

(Konec prih.)

Vnanje države.

Glede premirja torej se še denes nič izvestnega ne ve. Kar je Rusija diplomatom povedala, tega le ti ne razumejo, ker je malo. Stvar se bode odlašala, mej tem pa mora biti Turčija še bolj zdrobljena, nego je. Mir se bode še vendar v Carigradu delal.

Na Francoskem so bile 27. t. m. dopolnilne volitve za devet anuliranih. Voljenih je osem republikancev, v Bordeaux je še ene volitve treba. Ta izid je konservativce močno ostrašil. — Torej vsake nove volitve na Francoskem sijajnejše utrijujejo republiko in svobodo.

Dopisi.

Iz Šent-Vidske okolice na Dolenjskem 25. jan. [Izv. dop.] Te dni je hodil po naših vaseh brič Gruden zaradi volitev v kupčijsko in obrtniško zbornico. Pa kako je motil naše može, ki so žalibog premalo izvedeni in izkušeni? Rekel jim je, da bode 31. jan. v Ljubljani neke volitve zavoljo „patentov“ in da imajo vsi patentarji iti v Ljubljano k volitvi; — pristavil pa je, da nij ravno treba iti v Ljubljano zaradi tega, da je volilec dano na prosto voljo iti ali ne iti. Imel je pri sebi zapisnik, kamor so se možje podkrižali, da jim je to dano na vednost. Glasovnice nij nobenemu po vaseh izročil, ampak po teh besedah odšel. — Volilci, premalo podučeni, nijso zahtevali glasovnic, ker je vsak mislil, „čemu bom zaradi tega hodil v Ljubljano.“ Ko so pozneje nekateri vso reč poizvedeli in glasovnice od Grudna terjali, se je izgovarjal, da jih jim je ponujal, ali ko jih nijso hoteli sprejeti, da je glasovnice zopet nazaj oddal, kjer jih je dobil. — Le v vasi Šent-Vid pri nekaterih bolj izkušenih možéh je oddal brič glasovnice, boječ se, da bi katere pod nos ne dobil; da je nemčurškimi volilecem, Vestenekovim pristašem, glasovnice pač pošteno odrajtal, to se samo po sebi razume. Vprašanje: Je-li prav, da brič (gotovo ne sam od sebe, ampak podučen) ljudstvo tako slepari, da jim volitev v Ljubljani napoveduje in si glasovnice pridruže? In ako bi kateri volilec res šel v Ljubljano, ali bi mogel brez izkaznice voliti? Gruden je bil najbrže inšpiriran od najbolj zagrizenih nemčurjev v Zatičini, Lilek in Bobek je njih ime, vredno, da se za kasneje zapomni. Več o njima in o njihovem znanem gospodarji marsikaj pikantnih črtic vam pošljem prihodnjik. Pri takej gospódi (? Ur.) bi takega nepoštenega vedenja ne bili pričakovali.

Iz Vrabe na Vipavskem. 27. jan. [Izv. dop.] (Iskanje premoga.) Pred več leti naredil je nek posestnik iz Polja (vas občine Vrabske) apnenico, in ko so jo dobro zakučili, jela je zemlja okolo te apnenice tleti. Ljudem se je to čudno zdelo in ugibavali so mnogo, kaj ima to pomeniti. Nazadnje šine jim misel v glavo, kaj ko bi se tukaj premog nahajal. Združita se dva posestnika iz omenjene vasi ter začneta po premogu zasledovati. Pa ker njima kmalu denarja zmanjka, opustila sta pričeto delo.

Leta 1859 vzame to reč neka družba v roke. Ker pa nij kaj obilo vspeha kazalo, se delo kmalu opusti. Lanskega leta okolo sv. Ivana je pa neka druga družba to reč iz novega pričela, in od tedaj zasledujejo blizu Polja po premogu. Iz začetka nij bilo kaj upanja, da zasledijo premogovo žilo. No sedaj, zadnje dni, pa pravijo, da so našli na veliko veselje tukajšnjega prebivalstva zdatno premogovo žilo. Zdaj noč in dan koplje po

Levčeva obramba ima, razven predgovorčka, teh pet poglavij: I. „Mir in sprava“ in Janko Pajek; II. Janko Pajek, slovenskih šestomerov prepisovalec, kvaritelj in — podvržnik; III. Janko Pajek, slovenski šestomérnik; IV. Slovenski šestomér; V. Janko Pajek, slovenski krasoslovec. — K temu je pridejan tudi še: „Poznejši dostavek“ na konci knjige.

Uže samo iz tega se vidi, kako Levec pleše s Pajkom, ki je toliko let nekaznjevan „kozelce prevračal“ v slovenskem slovstvu.

Pisava Levčeve knjige je drastična, ostra, brezozirna, kakor jo imenuje tudi sam g. Levec, — tu ter tamkaj v dramatičnej obliki, pred oči nam vodéč (razven Pajka in Levca) tudi otca Marka Pohlína, Vodnika, Jakoba Župana, Koseskega, Preširna in Borisa Mirana. V „Poznejšem dostavku“ se je za pikanten naméček oglašil tudi znani Gólovski samotnik Negóda.

Posebno poučljivo, slovenske hvalečnosti vredno je tretje in četrto poglavje. — Tretje

z delavcev. Pravijo, da uže dober premog izkopavajo.

Če se posreči, da bode delo vredno truda, potem se Vrhovci po pravici smejo radovati tega podvzetja, kajti mnogim bo prilika dana, da si v denasnjih revnih časih z izkopovanjem in prevažanjem premoga lepih kračarjev prislužijo. Pa še v nem drugem vprašanji bi najdenje premoga našim občanom dobro došlo. Poljci namreč uže dolgo nameravajo izdelati novo cesto do Dolenje vasi in Senožeč, da bi tem lažje izpeljavali svoje vinske pridelke iz dežele. Ker pa bi nova cesta stala mnogo novcev, in teh, kakor povsod, tudi tukaj primanjkuje, ne morejo se odločiti, da bi izdelali namerovano jako potrebno in koristno cesto.

Vse kaj drugega pa bo, če se najde premog. Prva skrb družbe, ki išče premog, bo gotovo ta, da izdela za prevažanje premoga primerno cesto. To se bo tudi prej ko mogoče zgodilo, ako najdejo premog. Kajti stara cesta proti Dolenji vasi res ni za nobeno rabo in uže davno jo bi bilo treba prenoviti. Pa „nervus“ jo je do sih dob opoviral, da bi jo pač premogova žila pospešila!

Tudi naše hribe je obiskala bolezen. Ljudje so bolehal na kozah in otroci na škrlatici. Nekaj jih je pomrlo. Zdaj je bolezen malo ponehala.

Naj vam še objavim, da se tudi tukaj ljudstvo, da si precej na samoti živimo, kaj zelo briga za rusko-turški boj. Vse želi hrabrim bratom Rusom zmago nad krutim Turkom. Ko dobim novih časopisov željno me poprašujejo, kaj je z bojišča novega.

Pa kako bi tudi ljudi ne zanimival ta boj! Saj jim tabor pri cerkvi znači, da je tudi te kraje svoje dni divji Turek obiskoval. Spomin na Turka je le preveč znan po našej deželi. Zato se pa sleherni raduje nad ruskimi zmagami. Kri ni voda.

Iz Sv. Lenarta v Slovenskih goricah 26. januarja [Izvirni dopis.] Pred ne katerimi leti se je od nas pisalo, da imamo v Slovenskih goricah vse, kar si želimo, kruh, vino, meso, drva in druge potrebne pridelke, a zdaj hodite sem, pa gledajte kako nam je! Nemamo ne vina, ne žita na prodaj, hlevi so prazni, nasledek je, da se tudi gozdi leto za letom svetlijo, posestva se žalostno razkosavajo, na drobno prodavajo, ne da bi komu kaj pomagano bilo. V našem okraji sv. Lenartskem v Slovenskih goricah je v pretečenem letu čez stotine posestev, velikih in malih zemljišč po eksekutivnem potu prodanih bilo in vmes prav dober kup, na veselje ali žalost upnikov, sorodnikov, sosedov, sploh vseh špekulantov, posebno tožiteljev in doktorjev. Kaj je temu vzrok? bi kateri prijatelj vprašal. Skušnje nas to učijo: Uže pred ali posebno v pretečenih letih so posestva dobivala vrednost in na visoko ceno dospela, vendar so posestniki, kateri so v teh letih zemljišča v last dobili, nesrečni, ker sploh zemljišča ne dovažajo toliko dobička, da bi posestnik mogel davek in vse stroške plačevati in še zraven primerno živeti s svojo potrebno družino. Naš prejšnji c. kr. okrajni predstojnik, kateri zdaj v miru živi, g. C., je imel navado, v skrbi za maloletne dediče, zapuščena zemljišča visoko ceniti dati, potem je hotel ali nehotel vsak prevzemnik zemljišč bil izgubljen in tudi sorodniki, dediči, bratje, sestre, starši ali otroci. Vsak dedič je v nastopnih letih svoj denar pridno terjal in iztoževal, posestnik je zemljo

prodal ali razkosal, da se je takoj rešil, drugi pa so za dobljeni denar mala posestva kupili, ali ga večidel zapravili, potem so se razvadili, niso hoteli delati, in slabo je bilo za vse. Tako je morda tudi drugod.

Čeravno je kateri posestnik v boljših okoliščinah še visel na svojem gospodarstvu, so ga vendar zadnja slaba leta spravila v skrbi in stiske, zmirom je bliže tekel v roke grabljivih pravdarjev, ker so upniki tudi prav strastno letali k tem svoj denar izčepavati, in prej ko je prišlo leto, je bilo uže toliko stroškov, da se jim lastnik ni mogel več izbaviti, in to so naredila tedaj slaba leta. Zdaj pa pride nova čra, nova doba; ta je še dobra za posestnike. Na vse strani visoki stroški, plačila črez glavo za občinske, šolske, cerkvene stroške, za okrajni zastop, za davek, za percente, za deželne potrebe, za jedno in drugo, da ni konca, ne mere, kar je vsakemu davkoplačevalcu znano in se tu ne da razkladati. Zagotovim vas samo, da je na stotine posestnikov, kateri so nad boljšo prihodnostjo uže obupali, ki čakajo, kaj se bo to leto zgodilo, kako bo njih zemlja prodana, dobro ali slabo, in komu, ker tudi uže kupcev manjka. Naj bo leto slabo ali dobro, zopet na stotine posestev se bode prodalo, ali se bode prodavalo, ker je vzrok tudi dalje oderuštvo. Ako je posestnik v denarnih zadregah in bi si še pomagal, pa ne dobi denarja, tako se mora udati in oderuhom v roke priti, n. pr. še te dni je nek posestnik, pošten, nezadolžen mož, ker ni dobil za silo blizu posojila, ne pri sorodnikih, sosedih, ne pri tisti poznati „voršuskasi“ ali hranilnici sv. Lenarta ali Radgone, hitel v Gradec, zvedevši nekega oderuha ime. Zdaj uže ima denar, 200 gold.; ali kako se praska, tudi je uže prejel rešilo, da je na njegovej zemlji 500 gold. in 15 % vknjiženih.

Vprašam, kdo nam more pomagati? Po moji misli, je razen dobrih let, v stanu kaj storiti le deželni in državni zbor in sploh visoka vlada. Torej na noge, da bomo dobro volili!

Domače stvari.

— (Volitve v trgovinsko zbornico) so se včeraj vršile za trgovinski oddelček. Skrutinium še ni končan. V tem oddelku letos še najbrž ne bomo zmagali. Premalo se je od strani narodnih trgovcev delalo. Pač pa upamo zmagati denes v oddelku obrtniškem, da si tudi tu pregleda nemamo, ker je črez 5000 volilcev.

— (Avstrijsko patrijotično pomočno društvo) na Dunaji je z dopisom od 26. januarja 1878 ljubljanskemu društvu gospij za ranjene in bolne vojake potrdilo prejem njemu poslanih 12 zabojev perila in obvez, in izreklo najtoplejšo zahvalo v imenu ranjencev obeh vojskujočih se strank.

— (Delavski venček.) Odbor tukajšnjega delavskega izobraževalnega društva jemlje si čast, najljudneje vabiti v delavski venček, ki bode 10. februarja ob 8. uri zvečer v steklenem salonu čitalnične restavracije. — Čisti dohodek pripade izobraževalnim namenom zgoraj omenjenega društva. Vstopnice po 60 kr. (na vsako je jedna dama prosta) dobivajo se v glavnej tabačnej trafiki, dalje v društvenem stanovanji na št. peterskeje cesti (Levčeva hiša) in zvečer pri kasi.

— (Vabilo k veselici), katero napravi v spomin Valentina Vodnika Vipavska čitalnica v soboto dne 2. februarja t. l. v

svojih prostorih v Tabru. Program je: 1. Arija iz opere „Robert der Teufel“ za sopran — poje gospdč. Klementina Dolenec. 2. „Banova zurka“. Vesela igra v enem dejanji. 3. Na občno željo v drugič: „Pri meni bodi“. Spevo-igra v enem dejanji. Petje spremlja na glasoviru gospodična Lujiza Dolenčeva. Potem ples. Vstopnina k predstavi kakor po navadi, k plesu 50 kr. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilnej udeležbi uljudno vabi čitalnični odbor.

— (Postojnska čitalnica) napravi 2. februarja veselico s sledečim programom: 1. Slavnostni govor. 2. Šaljivi samospev. 3. Tombola. 4. Ples. Dame so prošene v priprostej obleki udeležiti se. Vstop prost, pa le proti izkazu vabil dopuščen. Začetek točno ob 8. uri zvečer v prostorih gospod Miroslav Vičiča. Odbor.

— (Narodna čitalnica v Zagorji na Notranjskem) napravi dne 3. februarja veselico v prostorih g. Križnarjevih, katere čisti dohodek je namenjen za spominek M. Vilharjev. Program je: 1. Petje; 2. Deklamacija; 3. Samospev; 4. Šaljivo berilo; 5. Deklamacija; 6. Petje; 7. Tombola; 8. Ples. Vstopnina 10 kr., k plesu 30 kr. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

— („Slovenska čitalnica“ v Dornbergu) napravi dne 17. februarja t. l. besedo s plesom. Program, katerega kasneje priobčimo, bode prav zanimiv. Igrali bodo tudi nekateri gospodje diletanti iz Ajdovščine. Upati je torej, da bode udeležitev po navadi prav obilna. Odbor.

— (V sežanskej čitalnici) bode dne 2. februarja t. l. veselica z deklamacijo, petjem, glasbo, plesom in igrami: 1. „Oče in sin“, 2. „Dva pobratima“. Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. Vstopnina 30 kr. za osobo, 50 kr. za ples. K tej veselici uljudno vabi odbor.

— (Plesno veselico) s tombolo napravi kanalska čitalnica dne 2. februarja 1878 v g. Šegalovej dvorani. Vstopnina k plesu 1 gld. Pri plesu bode sviral goriški mestni kvintet. Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Uljudno vabi odbor.

Razne vesti.

* (Upor v kaznilnici.) V prisilnej delavnici pri Gradci so krojači pobili okna in vrata in pozvali druge prisiljence, da vsi vkup pobegnejo. Po daljšem razgovoru drugi niso bili za bég, češ, da je premrzlo zunaj. Le 15 jih je ubegnilo. Straža si ni upala vmes poseči. Ko so vojaki prišli, narejen je bil mir.

* (Nevarna vožnja po ledu.) Dne 20. januarja napotili so se nekje na Ogorskem trije možaki in mlado dekle, da gredo preko zamrznene Dunava na drugi breg obiskat svoje znance. Sredi reke pak je jel pokati led in velika ledena splav jih je odnesla naprej. Naposled v smrtni nevarnosti pridejo do otočiča, kjer so menili najti varno zavetje. Toda Dunav je vedno bolj naraščal in kmalu je preplaval ves otočič. V smrtnem strahu splezali so od mraza trepetajoči na šibka drevesca, katere je vedno voda pripogibala in grozila ulomiti. Na bregu so se zbirali radovedni ljudje, a pomagati si vendar nihče ni upal. Ko je bila sila največja — pride okrajni sodnik Balázs in vrli mož je navzlic obilnim gručam ledu, katere je reka valila naprej, z nekaterimi tovariši srečno spravil čolnič do siromakov in jih potem tudi dovel na breg.

SPOMENI ŽIRO.

Vsem prijateljem in tudi „neprijateljem“ kličem pri svojem odhodu iz milega mi Kamnika:

„Zdravstvujte!“

V Celovci, 23. januarja 1878.

Franjo Ozbič.

Tržne cene

v Ljubljani 30. januarja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — rož 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 85 kr.; — oves 3 gld. — 57 kr.; ajda 6 gld. 85 kr.; — prosa 6 gld. 17 kr. — koruza 6 gld. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 50 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. 50 kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — špeh tršen — gld. 68 kr.; — špeh povojen — gld. 72 kr.; jajce po 3 kr.; — mleka liter 7 kr.; govedina kilogram 52 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 46 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 23 kr. — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 30. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64 gld. 10	kr
Enotni drž. dolg v srebru	67	05
Zlata renta	75	05
1860 drž. posojilo	114	50
Akcije narodne banke	811	—
Kreditne akcije	228	60
London	118	10
Napol.	9	44
C. kr. cekini	5	57
Srebro	103	20
Državne marke	58	30

Razpis

službe županijskega tajnika in služeb županijskih stražnikov.

Razpisana je tukajšnja služba županijskega tajnika z letno plačo 520 gold. in prostim stanovanjem Prosilci naj vložijo svoje prošnje do 21. februarja t. l. pri tem županstvu. Dokazati imajo, da umó popolnoma ustmeno in pismeno slovenski, nemški in italijanski, da so do sedaj pošteno živeli ter da poznajo županijsko uredovanje.

Prosti ste v tej županiji se sedežem v Sežani tudi dve mesti županijskih stražnikov z letno plačo tri sto in dvajset gold. za vsacega stražnika in s prostim stanovanjem. Prositelji naj v svojih prošnjah do 21. februarja t. l. dokažejo, da znajo vsaj slovenski pisati, da umó i nekaj italijanski govoriti, in da so do sedaj pošteno živeli.

Županijski urad sežanski

17. januarja 1878.

(32—1)

Concurs.

Im Banal-Grenzdistrikte ist die Thierarztstelle zu besetzen. Mit diesem Posten der X. Diätenklasse am Sitze der Distriktsleitung zu Petrinja ist ein jährlicher Gehalt von 600 fl. ö. W., Naturalquartier oder in Ermangelung desselben ein jährliches Quartiergeld von 150 fl. verbunden.

Zur Erlangung dieses Dienstpostens ist erforderlich:

- das thierärztliche Diplom, ausgestellt von einer öffentlichen Lehranstalt;
 - die vollkommene Kenntniss der kroatischen Sprache in Wort und Schrift.
- Bewerber um diese Stelle, sofern sie bereits im Staatsdienste stehen, haben ihre gehörig instruirten Gesuche bei ihrer unmittelbar vorgesetzten Behörde einzureichen, welche selbe, mit der vorgeschriebenen Qualifikationsliste belegt, bis 9. März 1878 der Distriktsleitung übersenden wolle.

Alle übrigen Bewerber haben bis zu diesem Termine ihre, mit den erforderlichen Dokumenten und der von der kompetenten Behörde ausgestellten Sittenzeugnisse instruirten Gesuche direkte bei der Distriktsleitung einzureichen.

Die Anstellung ist vorläufig eine provisorische und dauert das Provisorium mindestens ein Jahr, wird jedoch über zwei Jahre nicht ausgedehnt.

Petrinja, am 25. Jänner 1878.

Der k. k. Distriktsleiter:
Novaković.

(29—2)

Velika razprodaja

ostankov

ter najcenejše je na prodaj dobro izbrana

zaloga blagá

pri

C. Wannischu,

(10—8)

v Ljubljani, na mestnem trgu šte. 7.

Kupiti želim

lovskega psa (prakirhund) ter takovo psico, posamezno ali skupno. Oba imati biti jednaka, dobrega majhenega plemena, prav bela, brez madežev, kratke dlake, obešenega repa, v starosti od 6. mesecev do 1. leta.

(31—1)

Ponudbe prevzema administracija „Sl. Naroda“.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

„Vdovo brez otrok“,

katera o be pismi sem predvčerajšnjem prejel, prosim, da se mi pod drugo lista adreso še enkrat do 3. febr. oglasi, ker se je v osebi zmotila in je drugo za mene smatrala.

(33)

Kavarna

v kolodvorskih ulicah šte. 24

bode 2. februarja odprta ter bomo p. t. obiskovalcem stregli v popolno zadovoljnost. Tudi oddajemo nekolkno novin v drugo roko.

(30—1)

Kdo hče

mesečno po 100 gld. in več po strani zaslužiti si, zastopajočo imenitno hišo? — Ponudbe oseb vseh stanov pošlji pod naslovom „Z 430“ ekspedicijski za anonce G. L. Daube in dr., L. Singerstrasse 8, Wien.

(18—6)

Centralni bureau trštvu z blagom in pridelki!

tudi

za pridelke gospodarstvene, obrtske, rudniške in gozdniške!

Nakupuje in prodaje se blago in deželni pridelki za prekupe, zaloge za poskušnje in naročila, tudi se mogó takej dajati vsakovrstne predplače v gotovini; za kakova večja podvzeta je na razpolaganje obilno naloženega denarja, kateri se more prejemati gotovo in točno. Občna trgovska agentura za uvažanje in izvažanje z zastopstvi v naših in v tujih deželah ter se častnimi zvezami z vsemi večjimi kraji za obrtstvo in s pristanišči vse Evrope: Leo Binder, Wien, Kärntner-Ring 1, & verl. Kärntnerstrasse 55, (na Dunaji ustanovljena od l. 1851).

Posebni oddelek človekoljubnemu zavodu

za uradnike

in

namestenja

v višje službe za oba spola.

Iščoče službe,

v trgovske, tehnične, gozdniške, kmetijske, kulturne, obrtske, umetniške, muzikalne, piske, vednostne, učiteljske in odgajateljske stroki — obeh spolov, v zadnji tudi z znanjem jezikov, petja in muzike, priporočamo in oskrbujejo uže mnogo let s priznanim solidnostjo in strokovnjastvom čestitim gospodom principalom, obrtnikom, zavodom, društvom, visokej gospodi in družinam, prav kakor žele itd. v največjo zadovoljnost in brezplačno; pri tem ne gledamo, da se z denarjem okoristimo, nego to opravljamo zgolj iz človekoljubnih namenov ter žrtvujemo vse svoje moči, da dosežemo svojo humano serho.

Leo Binder, (278—8)

glavni agent, lastnik in utemeljitelj tega človekoljubnega zavoda, (Wien, Stadt, verl. Kärntnerstrasse 55).

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“ tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Zerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefeldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.
7. „Cvet in Sad“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 80 kr.

Slovenske lepoznavske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, Češki spisal Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čagava bode? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobi po poštne povzetji. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govori.

Govorili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici. 8° 9 pol. Cena 30 kr.

Albert Schäffer,

rokovičar in izdelovatelj kirurškičnih povezil, na kongresnem trgu (v zvezdi) št. 8,

izdeluje vsakovrstne nakilnike, pri katerih je zmet ali je nij, razne telesne in trebušne poveje, popkova povezila, orthopaedične telovnike in ravničke, nanožne stroje, podprtiče, povezne nogovice za otroče žile, kakor vse v to stroko spadajoče izdelke.

Tukaj so dobiti tudi očesne zaslonbe od svile, steklenice za sesanje ter siski od gume.

Kadar se naročajo nakilniki, naj se vselej pridene tudi medenična širokost ter pové, kakova je kila, kje je in kolika je, in ali je na desnej ali levej, ali na obeh straneh. V posebnih slučajih izdelujem nakilnike prav tako, kakor se mi zaukaže.

Nakilnike in druga povezila prav v ceno popravilam, zlomljene zmeti zamenjujem z novimi ter jih prevlačam.

Jaz kupujem tudi kože divjih kóz ter srn.

Ob jednem priporočujem p. t. občinstvu svojo izbrano zalogo dunajskih glace-rokovic najboljše vrste, enkrat ali dvakrat sešitih, rokovic, ki se dadé prati, podvezkov, hlačnikov, potem zavratnikov in ovratnic najnovejše facone po prav nizkih cenah.

Tudi obšavam vezene ali pletene čepice, hlačnike, lovske torbe, blazine in hlače od usnja.

(26—2)

Naročbe izvršujem natančno in ceno s poštne povzetjem.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.